

Sprawozdanie z działalności KUKÉ S.A.
w zakresie gwarantowanych
przez Skarb Państwa ubezpieczeń
eksportowych w 2020 r.

KUKÉ

Grupa PFR

Znajdujemy
możliwości

1

Podstawy prawne dotyczące gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 1135, dalej jako „ustawa”) powierzyła KUKĘ prowadzenie w imieniu własnym działalności w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKĘ z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez KUKĘ lub pożyczek udzielanych KUKĘ z budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2020 rok ustalono łączny limit w wysokości 16.500 mln zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKĘ z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także upoważniono Ministra Finansów do udzielania KUKĘ pożyczek ze środków budżetu państwa na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych – do 671 mln zł.

Na podstawie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568, dalej jako „ustawa nowelizująca”), ubezpieczenia eksportowe, udzielane przez KUKĘ na podstawie ustawy dotyczą:

- instrumentów finansujących, rozumianych jako umowa lub inna czynność służąca finansowaniu, w całości albo w części, kontraktu eksportowego, umowy przedsiębiorcy zależnego lub inwestycji bezpośredniej za granicą, w szczególności: kredytu bankowego, pożyczki, limitu kredytowego na wystawianie gwarancji lub akredytyw, nabycia lub zagwarantowania emisji papierów wartościowych o charakterze dłużnym, w szczególności obligacji, wykupu wierzytelności, leasingu;
- kontraktów eksportowych;
- inwestycji bezpośrednich za granicą;
- umów przedsiębiorców zależnych.

Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji), udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej lub udziału w ubezpieczeniu udzielonym przez agencję kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz. Urz. UE L 326 z 08.12.2011, str. 45).

Z ubezpieczeń eksportowych, jako ubezpieczający i ubezpieczony oraz gwarancji ubezpieczeniowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą, podmioty udzielające instrumentów finansujących, przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe, a także członkowie konsorcjum, w skład którego wchodzi przedsiębiorca krajowy realizujący kontrakt eksportowy w ramach tego konsorcjum. Ubezpieczenie eksportowe może zostać udzielone mimo niespełnienia wymogu krajowych produktów i usług, w przypadku gdy:

- kontrakt został zawarty na okres kredytu poniżej dwóch lat;
- jest ono uzasadnione interesem Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym interes Rzeczypospolitej Polskiej oznacza wymierną korzyść dla Rzeczypospolitej Polskiej wynikającą z konieczności zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu lub utrzymania zatrudnienia, zwiększenia konkurencyjności lub innowacyjności gospodarki polskiej.

W okresie od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej do dnia 31 grudnia 2020 r. do zadań Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych (dalej jako „KPUE”) należały:

- określanie polityki udzielania ubezpieczeń eksportowych wobec poszczególnych krajów lub branż;
- opiniowanie wniosków o ubezpieczenie eksportowe oraz zleceń udzielenia gwarancji ubezpieczeniowych w ramach limitu, o którym mowa w art. 5a tej ustawy;
- ustalanie zakresu uprawnień KUKĘ do podejmowania decyzji dotyczących zawierania umów ubezpieczenia eksportowego oraz udzielenia gwarancji ubezpieczeniowych;
- klasyfikowanie krajów w zależności od stopnia ryzyka;
- rozpatrywanie rocznych sprawozdań KUKĘ z jej działalności, obejmujących:
  - stan zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia eksportowego, umów kredytowych, udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych oraz stopień wykorzystania limitu określonego w ustawie budżetowej;
  - przychody ze składek, wynagrodzenia z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych, wypłacone odszkodowania i kwoty gwarancji ubezpieczeniowych oraz uzyskane kwoty regresów;
  - przewidywane zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia eksportowego i udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych na poszczególne lata;
- rozpatrywanie propozycji zmian w działalności KUKĘ i przedstawianie ich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Tym samym, zadania w postaci określania szczegółowych zasad działalności KUKĘ w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem standardów obowiązujących w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz określania zasad ustalania stawek ubezpieczeniowych oraz wynagrodzeń z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych były w okresie od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej do dnia 31 grudnia 2020 r. wykonywane przez KUKĘ.

Uchylony został przepis art. 9 ustawy, zgodnie z którym ogólne warunki umów ubezpieczenia eksportowego zatwierdzał, na wniosek KUKĘ, minister właściwy do spraw gospodarki po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych i umów sprzedaży zawieranych przez przedsiębiorców zależnych, realizowanych w kredycie poniżej 2 lat

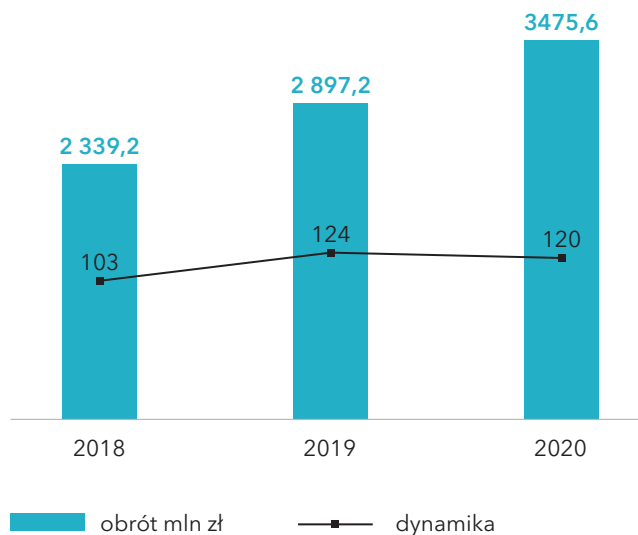
W 2020 r. podpisano 419 polis, w tym 11 polis indywidualnych oraz 197 polis KUKE GAP EX i GAP EX+. W roku tym odnowiono 917 polis. Liczba polis podpisanych wzrosła rok do roku o 217,4%, liczba polis odnowionych pozostała na poziomie sprzed roku. Na dzień 31.12.2020 r. roku czynnych było 1.225 polis, o 24,2% więcej niż na dzień 31.12.2019 r.

Wzrost r/r liczby wniosków, polis podpisanych oraz polis czynnych związany był z rozpoczęciem sprzedaży od maja 2020 r., ramach programu pomocowego dla polskich przedsiębiorców w związku z pandemią COVID-19, nowego produktu KUKE GAP EX i GAP EX+ oraz rozpoczęciem sprzedaży od października 2020 r. nowego produktu Polisa bez Granic, będącego modyfikacją wycofanego ze sprzedaży produktu Polisa na Wschód.

W 2020 roku ubezpieczono obrót w kwocie 3.475,62 mln zł (288,59 mln zł w ramach nowych umów ubezpieczenia oraz 3.187,03 mln zł w ramach umów kontynuowanych), tj. o 20,0% więcej niż w roku 2019. Polisy obrotowe stanowiły 97,23% ubezpieczonych przez KUKE należności (3.379,39 mln zł), polisy indywidualne pozostałe 2,77% (96,23 mln zł). W przypadku KUKE GAP EX i GAP EX+, obroty nie są zgłaszane, z uwagi na fakt, iż składka liczona jest od wysokości limitu kredytowego, a nie od obrotu.

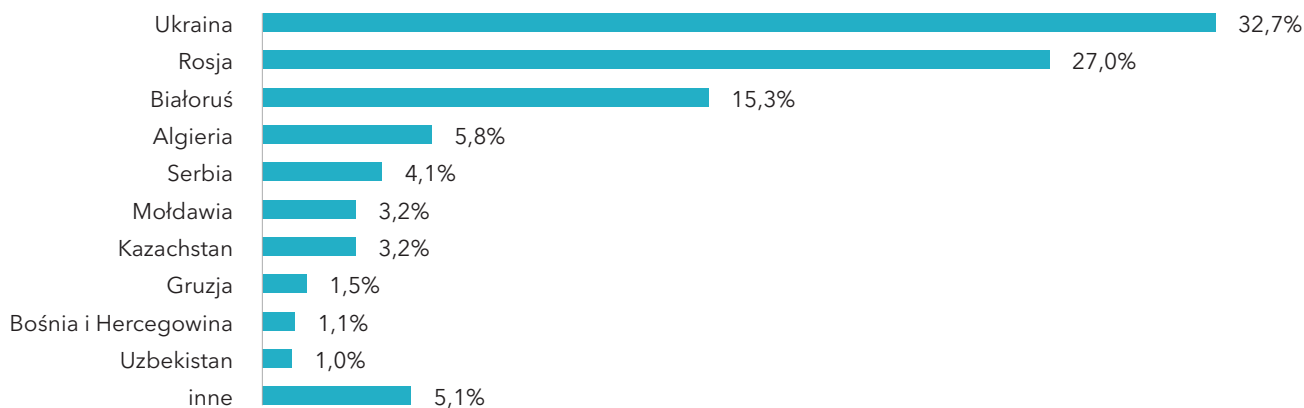
Ubezpieczony obrót

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

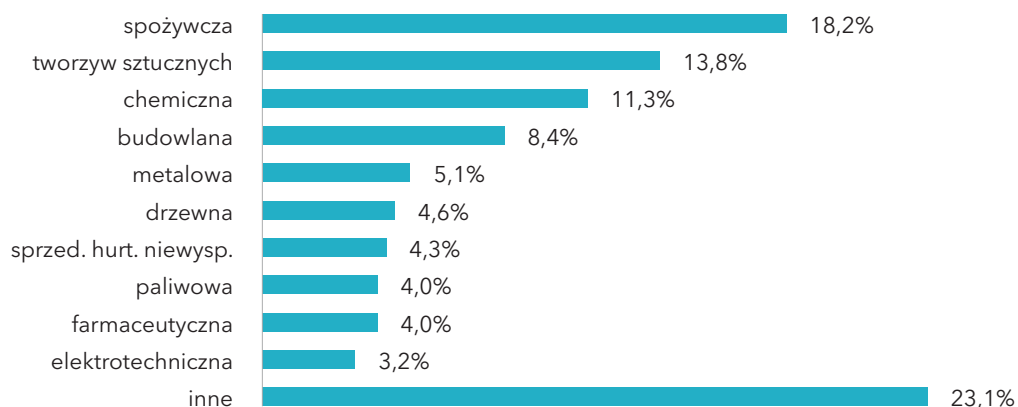
Struktura geograficzna ubezpieczonego obrotu w 2020 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, wg danych w zł)

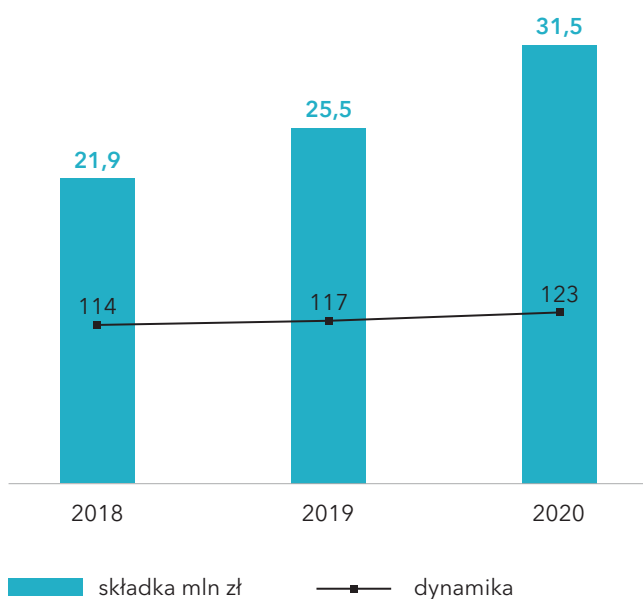
Struktura branżowa ubezpieczonego obrotu w 2020 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, wg danych w zł)

Składka przypisana brutto

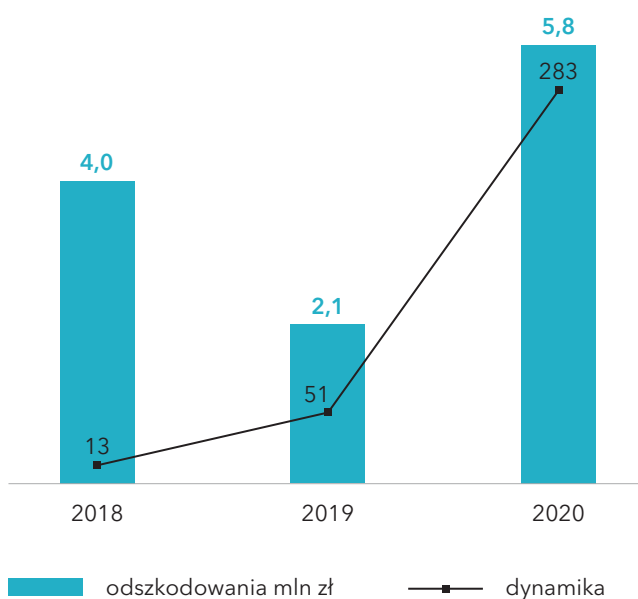
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W 2020 roku składka przypisana brutto z tytułu ubezpieczenia należności krótkoterminowych od ryzyka nierynkowego wyniosła 31,15 mln zł. W stosunku do roku 2019 wzrosła ona o 23,4% (25,53 mln zł). Wartość składki zainkasowanej z ww. ubezpieczeń w 2020 r. wyniosła 32,16 mln zł, była o 24,7% wyższa niż przed rokiem (25,79 mln zł).

Odszkodowania wypłacone brutto

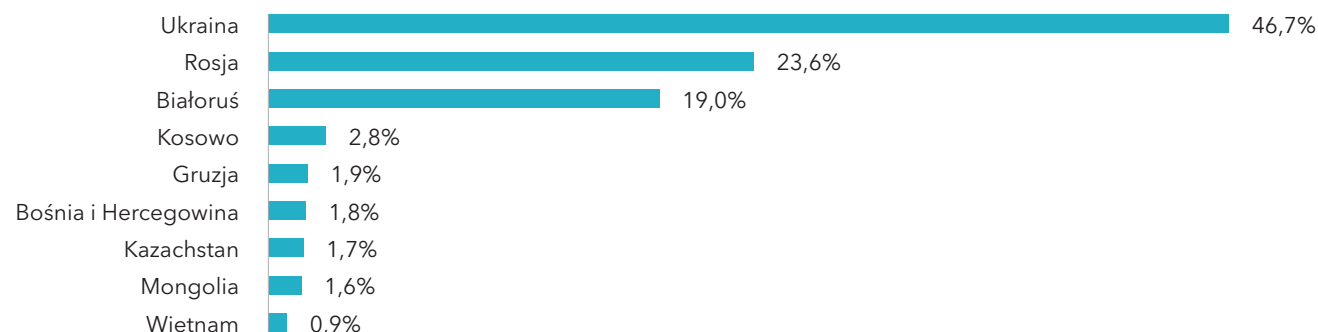
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W 2020 roku KUKiE wypłaciła 26 odszkodowań na kwotę 5,83 mln zł z tytułu urzeczywistnienia się ryzyka nierynkowego w odniesieniu do należności od kontrahentów z Białorusi, Bośni i Hercegowiny, Gruzji, Kazachstanu, Kosowa, Mongolii, Rosji, Ukrainy i Wietnamu. W stosunku do roku 2019 liczba wypłaconych odszkodowań wzrosła o 52,9% (17 odszkodowań), a ich wartość o 182,5% (2,06 mln zł).

Struktura geograficzna wypłaconych odszkodowań w 2020 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

W wyniku prowadzonych postępowań regresowych KUKiE w 2020 r. uzyskała wpływy o łącznej wartości 8,59 mln zł. W stosunku do roku 2019, w którym przychody z tytułu regresów wyniosły 4,15 mln zł, w 2020 r. wzrosły o 107,1%.

3

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat

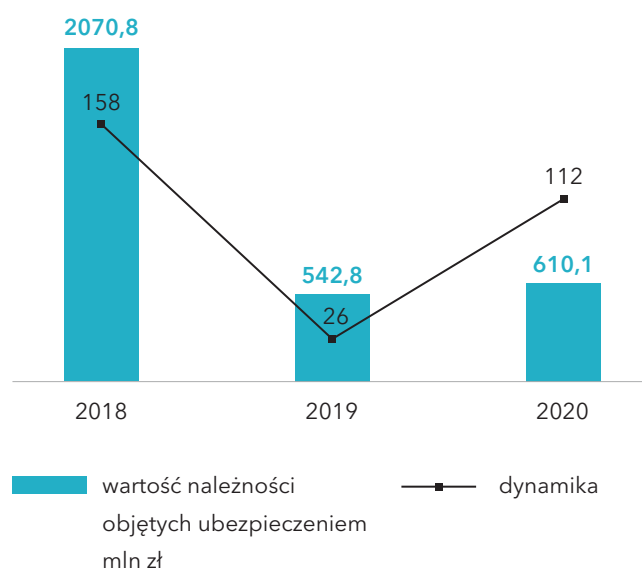
Łączna wartość udzielonej w 2020 r. ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 610,14 mln zł.

W 2020 r. KUKE zawarła 7 umów ubezpieczenia o łącznej wartości 609,84 mln zł dotyczących objęcia ochroną ubezpieczeniową 7 kontraktów eksportowych o łącznej wartości 624,76 mln zł oraz 2 aneksy do umów ubezpieczenia z 2019 roku, zwiększające ich wartość o 0,30 mln zł. W porównaniu z rokiem 2019, wartość zawartych umów ubezpieczenia w 2020 r. wzrosła o 12,4%.

W ramach rządowego Programu „Finansowe Wspieranie Eksportu” w 2020 roku zawarto 2 umowy, które wraz z aneksami zwiększającymi objęły ochroną ubezpieczeniową należności w łącznej wysokości 122,87 mln zł, w stosunku do 3 umów ubezpieczenia w 2019 roku o łącznej wartości wynoszącej 263,41 mln zł. W porównaniu do roku 2019 odnotowano spadek zarówno w przypadku liczby jak i wartości umów zawartych w ramach rządowego Programu odpowiednio o 33,3% i 53,4%.

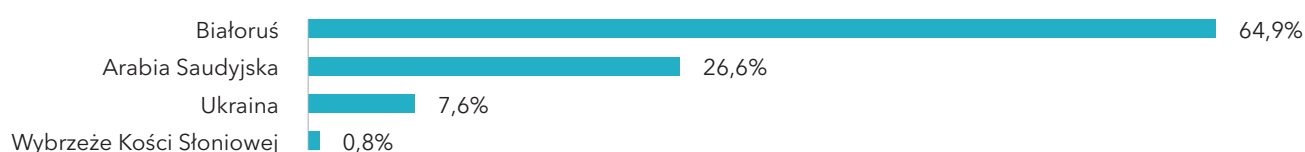
Wartość umów ubezpieczenia

wraz z aneksami zwiększającymi do umów z lat poprzednich (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia w 2020 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

Struktura branżowa umów ubezpieczenia w 2020 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

Składka przypisana z tytułu ubezpieczenia kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 45,35 mln zł (wobec 29,02 mln zł w 2019 r.). Na wartość tę złożyły się przychody ze składek pochodzące z umów ubezpieczeń zawartych w okresie sprawozdawczym i aneksu do umowy ubezpieczenia z roku 2019, w łącznej kwocie 52,29 mln zł, a także zwroty składek, dokonane w związku z wystawieniem rachunków korygujących do umów z roku 2016 i 2019, w łącznej wysokości -6,94 mln zł. Wyższa wartość przypisu składki w 2020 r. w porównaniu z rokiem 2019, o 56,3%, związana jest ze wzrostem wartości udzielonej ochrony ubezpieczeniowej oraz spadkiem zwrotów składek, dokonanych w związku z wystawieniem rachunków korygujących.

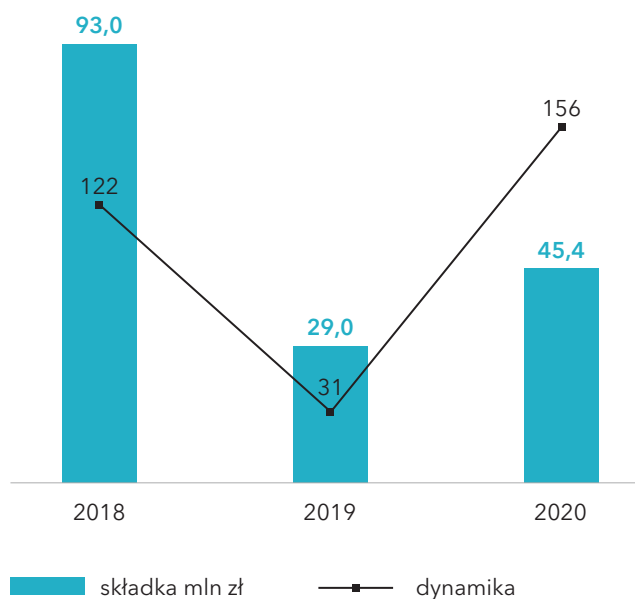
Wartość składki zainkasowanej z ww. ubezpieczeń w 2020 r. wyniosła 98,82 mln zł, była o 81,5% wyższa niż przed rokiem (54,44 mln zł).

W 2020 roku z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń kontraktów i kredytów eksportowych z okresem spłaty 2 i więcej lat, nie wypłacono odszkodowań.

W wyniku prowadzonych postępowań regresowych dotyczących gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń średnio- i długoterminowych w 2020 r. KUKĘ uzyskała regresy o łącznej wartości 5,81 mln zł.

Składki przypisane brutto

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

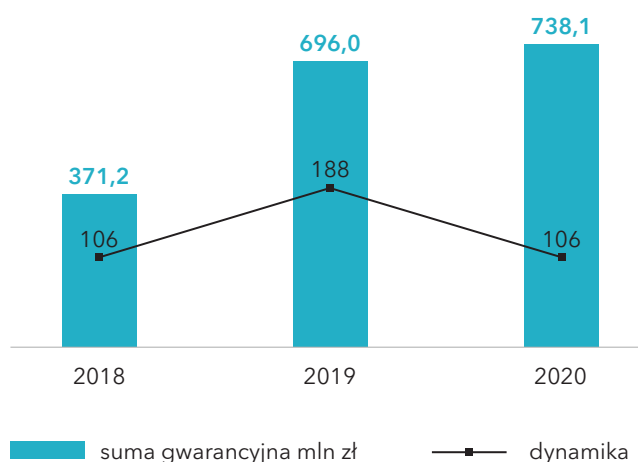
4

Gwarantowane przez Skarb Państwa gwarancje ubezpieczeniowe

W 2020 r. KUKE udzieliła 433 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych o łącznej sumie 738,07 mln zł, w tym 65 gwarancji kontraktowych i spłaty kredytu o łącznej wartości 483,13 mln zł oraz 368 gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami o wartości 254,94 mln zł.

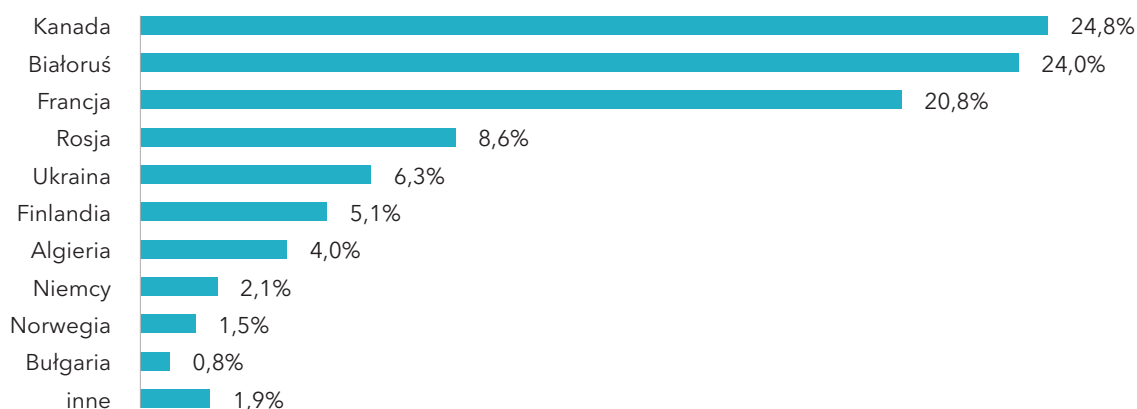
W porównaniu do roku 2019 liczba udzielonych gwarancji spadła o 12,5%, przy wzroście ich wartości o 6,0% (w 2019 r. udzielono 495 gwarancji na łączną kwotę 696,00 mln zł). Liczba udzielonych gwarancji kontraktowych i spłaty kredytu spadła o 17,9%, przy wzroście ich wartości o 21,4%. W przypadku gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami liczba gwarancji spadła o 10,5%, przy spadku ich wartości o 14,5%.

Suma gwarancyjna
(gwarancje ubezpieczeniowe)

Struktura geograficzna gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych w 2020 r.

(wg danych w zł)

Struktura branżowa gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych w 2020 r.

(wg danych w zł)

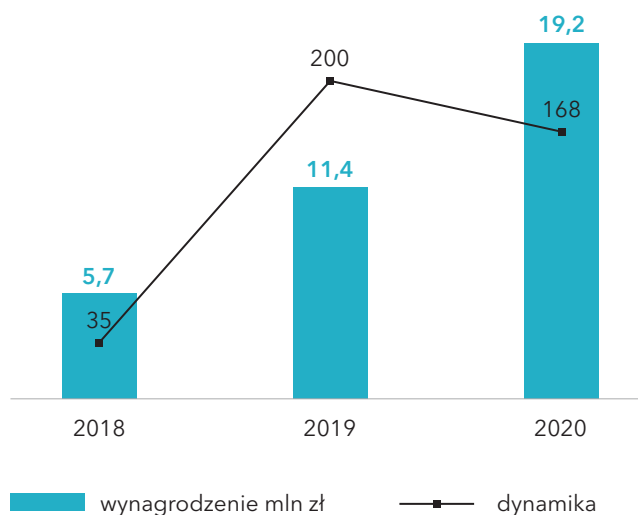

Wynagrodzenie z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych oraz z przedłużenia terminów ważności gwarancji udzielonych w latach poprzednich wyniosło w 2020 r. 19,25 mln zł, 68,3% więcej niż w roku 2019 (11,43 mln zł). Wartość wynagrodzenia zainkasowanego z ww. gwarancji w 2020 r. zamknęła się w kwocie 19,48 mln zł, była o 76,6% wyższa niż przed rokiem (11,03 mln zł).

W 2020 r. dokonano 1 wypłaty z gwarantowanej przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowej o wartości 54,47 mln zł.

W 2020 r. KUKĘ nie uzyskała przychodów z regresów z tytułu zwrotu wypłaconych kwot gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych (wobec 16,03 mln zł w 2019 r.).

Wynagrodzenie za udzielone gwarancje ubezpieczeniowe

5

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

Podobnie jak w poprzednich latach KUKĘ współuczestniczyła (wraz z Ministerstwem Finansów) w pracach nad bieżącą modyfikacją tekstu *Konsensusu OECD*, prowadzonych w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Przedmiotem regularnej aktualizacji dokumentu, którego istota sprowadza się do zapewnienia równych warunków finansowania oraz uczciwej konkurencji pomiędzy eksporterami, jest uwzględnienie zmian technicznych, potrzeb i specyfiki poszczególnych sektorów oraz decyzji politycznych i gospodarczych wpływających na kredyty eksportowe. W tym duchu, zdecydowano o przedłużeniu okresu obowiązywania *Porozumienia Sektorowego dotyczącego kredytów eksportowych przeznaczonych na infrastrukturę szynową* do 31 grudnia 2023 roku oraz klauzuli umożliwiającej 50% procentowy udział oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w kredycie konsorcjalnym w przypadku krajów Kategorii I. Uczestnicy przedłużyli także możliwość stosowania bardziej elastycznych warunków dla projektów adaptacyjnych do zmian klimatu. W minionym roku, prowadzono także dyskusje nad ewentualną rewizją zasad dotyczących stóp procentowych CIRR, maksymalnego poziomu wsparcia kosztów lokalnych, modernizacją *Konsensusu* a także kontynuowano prace i cyklicznie spotkania ekspertów ds. ryzyka krajów.

W poprzednim roku, wytyczne sformułowane w *Rekomendacji Rady OECD w sprawie przekupstwa w kontekście oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych* z 13 marca 2019 r., które znalazły wyraz w uchwałach Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych, ustalających szczególne zasady działalności KUKĘ w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, przyjętych w listopadzie 2019 r., były przedmiotem dalszych wdrożeń produktowych. W chwili obecnej agencje kredytów eksportowych zobowiązane są do uzyskiwania od eksporte-

rów i ubezpieczających, a w uzasadnionych przypadkach od innych osób, informacji pozwalających na ocenę, czy w związku z transakcją, której dotyczy wnioski o udzielenie oficjalnego (publicznego) wsparcia, popełniono przestępstwo przekupstwa. Pojęcie przekupstwa obecnie odnosi się do przekupstwa funkcjonariusza krajowego lub zagranicznego, zakazanego na podstawie przepisów prawa jakiegokolwiek kraju oraz do przekupstwa w sektorze prywatnym, jeżeli jest sankcjonowane przez przepisy kraju, w którym działa agencja kredytów eksportowych. Dodatkowo reprezentant KUKĘ wziął udział w warsztatach eksperckich organizowanych przez Grupę Roboczą ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych (ECG) dedykowanych wdrożeniu ww. regulacji przez poszczególne kraje członkowskie.

W ramach działań podejmowanych przez Grupę ECG, KUKĘ uczestniczyła w bieżącej wymianie informacji nt. instrumentów wdrażanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wywołanym przez pandemię COVID-19 oraz praktyk w zakresie zrównoważonego kredytowania.

W październiku 2020 roku, po raz kolejny, zorganizowano coroczne konsultacje z przedstawicielami organizacji społeczeństwa obywatelskiego (organizacji pozarządowych i stowarzyszeń branżowych), agencji kredytów eksportowych, ekspertów państw członkowskich ECG i sygnatariuszy *Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych*. Wydarzenie było okazją do zaprezentowania aktualnych prac na forum OECD, wskazania wyzwań w sferze publicznego wsparcia eksportu w szczególności w kontekście walki ze zmianami klimatu oraz konieczności modernizacji istniejących rozwiązań.

Przedstawiciele KUKĘ, podobnie jak w minionych latach, uczestniczyli także w pracach grupy Praktyków ds. *Rekomendacji Rady OECD w sprawie Wspólnego Podejścia przy anali-*

zie środowiskowej i społecznej w kontekście *Oficjalnie Wspieranych Kredytów*, którzy regularnie wymieniają się doświadczeniami i informacjami nt. zagadnień społeczno-środowiskowych. Podczas spotkania eksperci kontynuowali rozmowy o krajowych politykach środowiskowych, podejściu poszczególnych agencji do projektów realizowanych w sektorze paliw kopalnych, o wytycznych w zakresie analizy projektów, w których przedmiotem oficjalnego wsparcia są środki ruchome (*movable assets*), ochronie praw człowieka i realizacji celów zrównoważonego rozwoju (SDG). Korporacja kontynuowała intensywny dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego nt. wypełniania obowiązków środowiskowych.

Unia Europejska

Po ośmiu latach rozmów, które miały doprowadzić do uzgodnienia nowych międzynarodowych przepisów dotyczących korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, toczących się w formule Międzynarodowej Grupy Roboczej ds. Kredytów Eksportowych (IWG), dalsze negocjacje zostały wstrzymane. Unia Europejska wraz z Australią, Brazylią, Kanadą, Japonią, Koreą, Nową Zelandią, Norwegią, Szwajcarią, Turcją i Stanami Zjednoczonymi zawiesiły swój udział w pracach technicznych. Przedmiotowa decyzja zapadła w obliczu braku politycznego zaangażowania się wszystkich uczestników oraz braku znaczących postępów w dotychczasowych negocjacjach, w szczególności, w kwestiach dotyczących przejrzystości.

W zakresie krótkoterminowych ubezpieczeń należności handlowych Komisja Europejska, widząc potrzebę zapewnienia ciągłości i pewności prawnej zdecydowała o stosowaniu obecnego *Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych* do dnia 31 grudnia 2021 r. Dodatkowo, w *Tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19*, stwierdzono brak wystarczającej zdolności sektora prywatnego do ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych oraz tymczasową niedostępność ubezpieczenia ryzyka rynkowego. W celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez agencje kredytów eksportowych kraje dotychczas rynkowe (państwa członkowskie UE oraz dziewięć należących do OECD) zostały uznane jako tymczasowo nierynkowe. W reakcji na decyzję Komisji oraz w odpowiedzi na problemy eksporterów związane z brakiem płynności finansowej, KUKE wprowadziła do swojej oferty ubezpieczeniowej odpowiednie rozwiązania (KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE implementowało *Konsensus OECD* do unijnego *acquis communautaire* oraz nałożyło na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie, po raz kolejny, przekazały stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat. W minionym roku, Komisja Europejska, opowiadając na otrzymane od Rzecznika Praw Obywatelskich zalecenia ws. rocznego raportowania, kontynuowała procedurę przeglądu formularza sprawozdawczego. Zaproponowane zostały zmiany w zakresie części niefinansowej, które rozszerzają i uszczegóławiają kwestie dot. środowiska, praw człowieka, walki z korupcją i zrównoważonego kredytowania.

Unia Berneńska

KUKE brała udział w pracach Unii Berneńskiej, której głównym zadaniem jest promowanie najwyższych międzynarodowych standardów ubezpieczeń kredytów eksportowych oraz wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu oraz globalnej gospodarki a także ułatwianie ubezpieczycielom nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń i wiedzy. Agenda ubiegłorocznych spotkań plenarnych i warsztatów, które odbyły się online, zdominowana była przez tematykę zw. z pandemią COVID-19 i jej wpływem na bieżącą działalność, ofertę produktową, aktualne trendy rynkowe i sytuację w handlu międzynarodowym. Pod koniec roku członkowie organizacji podjęli decyzję o zmianach w strukturze. Postanowiono o przekształceniu dotychczasowego Komitetu Inwestycyjnego (INV) w nowy Komitet MLT, który będzie stanowił forum współpracy pomiędzy ubezpieczycielami prywatnymi, instytucjami wielostronnymi i agencjami kredytów eksportowych. Na mocy decyzji Zarządu, KUKE przystąpiła do udziału w pracach nowego ciała roboczego.

Mając na uwadze rosnące zainteresowanie polskich eksporterów i inwestorów prowadzeniem działalności w krajach należących do Organizacji Współpracy Islamskiej, pod koniec roku, zostały zainicjowane rozmowy nt. nawiązania bliższej współpracy z Islamską Korporacją Ubezpieczeń Inwestycji i Kredytów Eksportowych (ICIIEC).

6

Rozwój produktów ubezpieczeniowych

W 2020 r. Zarząd KUKĘ podjął szereg uchwał produktowych, które stanowią podstawę prawną wprowadzania do oferty KUKĘ z gwarancjami Skarbu Państwa rozwiązań stanowiących podstawę tzw. **nowego systemu wsparcia eksportu**, który ma zostać oficjalnie ogłoszony 10 marca 2021 r., mającego na celu wspieranie rozwoju polskiego eksportu. Aktualnie dostępne rozwiązania to:

- **Gwarancje kredytów krajowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji w Polsce generujących eksport**, w formie:
  - Gwarancji spłaty kredytu inwestycyjnego, Invest in Poland – gwarancja terminowej spłaty na rzecz banku, kredytu inwestycyjnego, stworzona na potrzeby inwestorów zagranicznych chcących zainwestować w Polsce i stąd eksportować;
  - Gwarancji spłaty kredytu inwestycyjnego, Invest & Export – gwarancja terminowej spłaty na rzecz banku, kredytu inwestycyjnego, stworzona dla przedsiębiorców będących eksporterami, a chcących pozyskać finansowanie inwestycji w Polsce;
- **Gwarancje płatnicze**, w formie:
  - Gwarancji spłaty kredytu bieżącego/prefinansowania kontraktu, Working Capital Guarantee – gwarancja zabezpieczająca terminową spłatę kredytu udzielonego przez bank eksporterowi na sfinansowanie kontraktu;
  - Gwarancji importowej – gwarancja zabezpieczająca terminową spłatę zobowiązań eksportera wobec swojego dostawcy z zagranicy;
  - Gwarancji płatniczej – gwarancja spłaty zobowiązań związanych z dostawami z Polski do produkcji przeznaczonej na eksport;
  - Gwarancji na finansowanie łańcucha dostaw – gwarancja zabezpieczająca terminową spłatę zobowiązań eksportera wobec banku/faktora;
- **Ubezpieczenie inwestycji zagranicznej** – ubezpieczenie ryzyka braku spłaty kredytu udzielonego na finansowanie inwestycji polskich przedsiębiorców za granicą (kredyt udzielany polskiemu przedsiębiorcy lub podmiotowi powiązanemu z inwestorem) wraz z możliwością ubezpieczenia ryzyka politycznego oraz ryzyka siły wyższej lub każdego oddzielnie;
- **Ubezpieczenie kredytu dla nabywcy**, w formie:
  - Shop in Poland – zabezpieczenie terminowej spłaty na rzecz banku, kredytu udzielonego nabywcy zagranicznemu, wyszukanemu przy udziale PAIH lub MSZ, na nabycie od polskiego eksportera/-ów towarów czy usług pochodzenia polskiego;
  - Kredyt dla nabywcy (klasyczny) – zabezpieczenie terminowej spłaty na rzecz banku kredytu udzielonego zagranicznemu nabywcy występujące zarówno w formie ubezpieczenia, jak i gwarancji;
  - Kredyt dla nabywcy (bank-to-bank) – zabezpieczenie terminowej spłaty na rzecz banku kredytu udzielonego zagranicznemu bankowi;
  - Kredyt dla nabywcy (reasekuracja dla ECA) – zabezpieczenie na rzecz zagranicznej agencji kredytów eksportowych (ECA) na wypadek wypłaty odszkodowania z tytułu braku spłaty na rzecz banku kredytu udzielonego dłużnikowi z kraju trzeciego;
  - Leasing – zabezpieczenie na rzecz instytucji leasingowej terminowej spłaty rat leasingowych przez zagranicznego leasingobiorcę dóbr o charakterze inwestycyjnym pochodzących z Polski;
  - Project Finance – zabezpieczenie terminowej spłaty na rzecz banku kredytu udzielonego nabywcy zagranicznemu (spółce celowej);
- **Ubezpieczenie kredytu dostawcy**, w formie:
  - Średnio i długoterminowego kredytu kupieckiego – zabezpieczenie ryzyka spłaty odroczonej należności z kontraktu eksportowego;

- Wykupu należności z kontraktu – zabezpieczenie wykupionych, odroczonej należności z kontraktu z wykorzystaniem jako zabezpieczenia cesji z umowy ubezpieczenia zawartej przez eksportera;
- **Interes Narodowy** – doprecyzowane kryterium Interesu Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej mającego na celu, w zamian za wymierny wkład Inwestora zagranicznego do krajowej gospodarki, społeczeństwa, udzielenie mu na określony okres, z góry ustalonego finansowania; rozwiązanie może występować w formie:
  - Polish Envelope – rozwiązanie dla dużego inwestora zagranicznego chcącego wejść do Polski lub już obecnego, który w drodze indywidualnych negocjacji otrzymuje określony limit od Skarbu Państwa mający wspierać jego działalność w określonym okresie czasu;
  - Polish Pass – rozwiązanie, w którym z istotnych dla Interesu Narodowego przesłanek, istnieje szansa na objęcie ochroną ubezpieczeniową transakcji, pomimo braku spełnienia kryterium krajowości;
- **Gwarancje kontraktowe** – poszerzone o opcję objęcia konsorcjów oraz z uproszczoną dokumentacją;
- **Ubezpieczenie ryzyka produkcji** – zabezpieczenie zwrotu kosztów poniesionych w okresie produkcji, tj. przed dostawą/realizacją usługi w związku z kontraktem eksportowym; występuje jako opcja z kredytem dostawcy, kredytem dla nabywcy czy gwarancją spłaty kredytu (pre)finansującego kontrakt eksportowy;
- **Regwarancje** – regwarancje dla banków oraz towarzystw ubezpieczeń, zarówno pojedynczych transakcji, jak i całych linii;
- **Polisa indywidualna** – ubezpieczenie ryzyka spłaty odroczonej należności z kontraktu z możliwością zabezpieczenia ryzyka produkcji;
- **KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+** – ubezpieczenie nadwyżkowe do krajów UE i 9 wysokorozwiniętych krajów świata, stworzone w ramach tymczasowych rozwiązań zaakceptowanych przez Komisję Europejską (szerszy opis poniżej);
- **Polisa bez Granic** – ubezpieczenie należności krótkoterminowych do blisko 165 krajów świata z możliwością ubezpieczenia ryzyka produkcji (szerszy opis poniżej).

W ramach programu pomocowego dla polskich przedsiębiorców, w związku z pandemią COVID-19, w 2020 r. wprowadzono do oferty KUKE dwa produkty – gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie krótkoterminowych należności eksportowych KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+ oraz gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie krótkoterminowych należności eksportowych Polisa bez Granic.

Ubezpieczenie **KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+** stanowi wsparcie polskich eksporterów prowadzących sprzedaż produktów lub usług do kontrahentów z państw Unii Europejskiej oraz 9 krajów OECD – Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady, Australii, Islandii, Japonii, Nowej Zelandii, Norwegii i Szwajcarii. Nowy produkt zapewnia ochronę ubezpieczeniową polskim firmom w zakresie ryzyka kredytowego i płynności związanego ze sprzedażą eksportową w kredycie kupieckim do ww. krajów.

Możliwość stworzenia przez KUKE nowego rozwiązania jest wynikiem komunikatu Komisji Europejskiej z dnia 27 marca 2020 r., która uznała ww. kraje za kraje o ryzyku tymczasowo nierynkowym. Na mocy tego komunikatu KUKE, jako agencja kredytów eksportowych (ECA), uzyskała możliwość oferowania gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń krótkoterminowych, z okresem kredytu poniżej dwóch lat, obejmujących ryzyka handlowe i polityczne związane z płatnością przez kontrahentów z krajów tymczasowo nierynkowych bez konieczności uprzedniej notyfikacji Komisji Europejskiej.

Ubezpieczenie KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+ kierowane jest do przedsiębiorców z segmentu MSP oraz dużych firm mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, którzy:

- posiadają obecnie umowę ubezpieczenia należności handlowych oferowaną na zasadach komercyjnych, ale potrzebują wyższego limitu dla kontrahenta z ww. kraju tymczasowo nierynkowego, którego dotychczasowy ubezpieczyciel nie może zaoferować;
- utracili w 2020 r. lub później limit kredytowy dla kontrahentów z ww. krajów lub zakład ubezpieczeń odmówił jego przyznania.

W ramach nowego produktu KUKE obejmuje ochroną ubezpieczeniową należności z tytułu kontraktów eksportowych zawartych z kontrahentem publicznym lub prywatnym, mającym siedzibę lub miejsce zamieszkania w kraju uznanym za kraj o ryzyku tymczasowo nierynkowym, których płatność następuje po dacie wydania towaru lub realizacji usługi zgodnie z warunkami kontraktu (w kredycie kupieckim). Ubezpieczenie należności, przysługujących ubezpieczającemu od kontrahenta, ma charakter:

- ubezpieczenia nadwyżkowego do ubezpieczenia podstawowego – limit KUKE GAP EX lub
- ubezpieczenia podstawowego – limit KUKE GAP EX+.

Limit KUKE GAP EX jest przeznaczony dla przedsiębiorstw, posiadających polisę ubezpieczeniową należności handlowych, udzieloną na zasadach komercyjnych przez zakłady ubezpieczeń (w szczególności przez Euler Hermes, Atradius, Creden-do, Coface, Ergo Hestia, PZU oraz KUKE), dla których obecne limity są niewystarczające, aby prowadzić efektywną sprzedaż. Limit ten jest ściśle powiązany z limitem kredytowym u podstawowego ubezpieczyciela. Jego wartość (w całym okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zawartej z KUKE) nie może przekraczać wysokości limitu przyznanego przez ubezpieczyciela podstawowego lub kwoty 5 mln zł. Maksymalny termin płatności, waluta i okres obowiązywania limitu KUKE GAP EX są takie same, jak w przypadku limitu przyznanego przez podstawowego ubezpieczyciela.

W ramach limitu KUKE GAP EX gwarantowane pokrycie kwoty należności przyjętych do ubezpieczenia wynosi 95% (udział własny w szkodzie ubezpieczającego stanowi 5%). Natomiast limit KUKE GAP EX+ dedykowany jest dla firm, którym ubezpieczyciel w 2020 r. lub później odmówił przyznania lub anulował przyznane limity dla kontrahentów z krajów o ryzyku tymczasowo nierynkowym. Aby otrzymać limit KUKE GAP EX+ dla danego kontrahenta, ubezpieczający musi spełniać następujące warunki:

- prowadzić działalność gospodarczą od co najmniej 2 lat (licząc wstecz od dnia wniosku o przyznanie limitu KUKE GAP EX+);
- nie toczyć się wobec niego postępowania upadłościowe.

Limit KUKE GAP EX+ ustalany jest dla danego kontrahenta na okres 90 dni, a jego kwota nie może być wyższa niż 500 tys. zł. Maksymalny okres kredytu kupieckiego wynosi 180 dni, chyba że w indywidualnych przypadkach KUKE zdecyduje inaczej. W ramach limitu KUKE GAP EX+ pokrycie należności przyjętych do ubezpieczenia jest gwarantowane w wysokości 90% (udział własny w szkodzie ubezpieczającego stanowi 10%).

Klient nie może posiadać na tego samego kontrahenta jednocześnie limitu KUKE GAP EX i KUKE GAP EX+ (przesłanki ich przyznania wzajemnie się wykluczają). Warunkiem ustalenia powyższych limitów jest bezszkodowy przebieg ubezpieczenia kontrahenta w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o limit (ubezpieczający nie otrzymał odszkodowania z tytułu braku zapłaty części lub całości należności przysługujących od tego kontrahenta). Produkt będzie oferowany przez okres zgodny z Komunikatem Komisji Europejskiej.

Ubezpieczenie **Polisa bez Granic** to zmodyfikowana wersja dotychczasowego gwarantowanego przez Skarb Państwa

ubezpieczenia krótkoterminowych należności eksportowych – Polisa na Wschód. Nowy produkt KUKE, podobnie jak jego poprzednik, mityguje negatywne skutki prowadzenia działalności eksportowej w segmencie MSP i dużych przedsiębiorstw poza obszar Unii Europejskiej z tą różnicą, że w ubezpieczeniu Polisa bez Granic rozszerzono zakres terytorialny, dzięki czemu nowy produkt zapewnia ochronę ubezpieczeniową polskim firmom w trudnych ekonomicznie czasach nie tylko na Bliskim Wschodzie, ale również w Azji czy Afryce. Produkt skierowany jest do firm:

- zarejestrowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz podmiotów zależnych z zagranicy;
- prowadzących sprzedaż towarów lub usług płatnych w kredycie kupieckim do kontrahentów publicznych lub prywatnych.

W ramach nowego produktu korzystnym rozwiązaniem dla klienta jest możliwość rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o tzw. ryzyko produkcji. W takim przypadku ochroną ubezpieczeniową objęte są również udokumentowane koszty wytworzenia oraz ceny nabycia produktów i usług w rozumieniu ustawy o rachunkowości, poniesione przez ubezpieczającego w celu wykonania kontraktu (np. koszty zakupu surowców, materiałów, półproduktów, opakowań, transportu, w tym koszty należne dostawcom lub podwykonawcom, a także koszty energii, wynagrodzenia pracowników i zleceniobiorców, inne koszty stałe).

Kolejną nowością to możliwość rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej poprzez przyznanie przez KUKE dodatkowego limitu kredytowego Ochrona+ w sytuacji, gdy ustalony przez KUKE indywidualny limit kredytowy dla danego kontrahenta jest zbyt niski w stosunku do bieżącego lub planowanego salda należności od tego kontrahenta. Dodatkowy limit kredytowy Ochrona+ jest limitem terminowym, ustalonym na okres 90 dni.

Zaktualizowana wersja produktu zapewnia ochronę należności nie tylko w zakresie ryzyka handlowego i politycznego, ale także w zakresie siły wyższej (której działaniem obejmuje następujące zdarzenia i ich skutki: wojnę, powstanie, rewolucję, zamieszki, masowe strajki, trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, cyklon, tajfun, powódź, pożary, awarię nuklearną, akty piractwa morskiego, pandemię). W nowym ubezpieczeniu udział własny w szkodzie ubezpieczającego obniżony został wyłącznie do 5%. W związku z tym w przypadku zaistnienia szkody gwarantowane pokrycie kwoty należności przyjętych do ubezpieczenia wynosi aż 95%.

Warszawa, kwiecień 2021 r.

KUKE
Grupa PFR

Znajdujemy
możliwości

infolinia: 801 060 106
kontakt@kuke.com.pl

ul. Krucza 50, 00-025 Warszawa
www.kuke.com.pl